

Životné jubileum doc. PhDr. Štefana Zelenáka, CSc.

Jubilant, doc. Zelenák, patrí medzi významné osobnosti Akadémie Policajného zboru v Bratislave, na ktorej pôsobí prakticky od jej vzniku, od 1. augusta 1992 až do dnešných dní, keď sa dožíva sedemdesiatich rokov svojho úspešného života vedecko-pedagogického pracovníka.

Narodil sa 25. októbra 1938 v Gornej Mitropoliji v Bulharsku. Na Slovensko sa presťahoval so svojimi rodičmi 1946. Stredoškolské vzdelanie absolvoval na Strednej priemyselnej škole strojníckej v Bratislave, ktoré ukončil maturitou v roku 1958. Od tohto roku pokračoval v štúdiu na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave, špecializácia slovenčina – dejepis. V roku 1962, ešte ako výborný študent, bol prijatý na Katedru všeobecných dejín a archeológie Filozofickej fakulty. Diplomovú aj rigoróznú prácu spracoval zo slovenskej literatúry.

Po absolvovaní Filozofickej fakulty na základe umiestnenky odišiel učiť na Strednú priemyselnú školu v Nižnej na Orave, kde pracoval do roku 1966. Na tento, síce chudobný, ale na prírodné krásy veľmi bohatý kraj veľmi rád spomína a často zaujímavou rozprávkou o prírode a zážitkoch, ktoré tam zažil ako mladý učiteľ.

V roku 1966 sa opäť vracia do Bratislavy a pracuje na Ústrednom ústave pre učiteľské vzdelávanie pri rektoráte UK v Bratislave. Tu sa podieľal na vypracovaní projektu celoživotného vzdelávania učiteľov základných a stredných škôl – PGŠ. Rok 1970 sa stal pre jubilanta určitým prelomovým rokom, pretože úspešne vstupuje na pôdu vysokoškolského vzdelávania na Ústave marxizmu leninizmu Univerzity Komenského v Bratislave. Neskôr, v roku 1975 nastúpil na Katedru všeobecných dejín a archeológie Filozofickej fakulty UK ako odborný asistent a potom, po získaní titulu ako docent a v rokoch 1981 až 1989 ako zástupca vedúceho katedry. V akademickom roku 1975/1976 bol vyslaný do Bulharska ako lektor slovenského jazyka na Katedre slovanských filológií Univerzity Klimenta Ochridského v Sofii. Na Katedre všeobecných dejín a archeológie UK v Bratislave úspešne pôsobil ako vedecko-pedagogický pracovník viac ako pätnásť rokov. Významné riadiace skúsenosti v rámci vysokého školstva získal v rokoch 1981 až 1989 vo funkcii prodekana Filozofickej fakulty UK. Z Katedry všeobecných dejín a archeológie odišiel na krátky čas, v januári 1991 na Katedru slovanských jazykov FF, kde pracoval ako odborný pracovník. Na tomto pracovisku ukončil svoje pedagogické pôsobenie na „civilných“ vysokých školách a odchádza pracovať na Akadémiu Policajného zboru SR.

V Akadémii Policajného zboru pôsobí ako docent a prednáša viaceré predmety: politológiu, etiku a rétoriku. Po dvoch rokoch jeho úspešného pôsobenia vysokoškolského pedagóga, s bohatými skúsenosťami a výbornými organizačnými schopnosťami, bol rektorom akadémie vymenovaný do funkcie vedúceho Katedry spoločenskovedných disciplín A PZ. Túto významnú funkciu úspešne zastával 13 rokov, pričom od 7. februára 2003 do septembra 2007 ako mimoriadny profesor.

Počas svojho dlhoročného pôsobenia na vysokých školách viedol jubilant veľký počet záverečných bakalárskych prác, diplomových a dizertačných prác.

Odborné zameranie jubilanta je predovšetkým na všeobecné dejiny 20. storočia, s dôrazom na dejiny balkánskych krajín s koncentráciou na dejiny Bulharska a na kľúčové otázky politológie. Do tejto oblasti sú zamerané aj jeho publikačné aktivity, napríklad jeho vedecká monografia z dejín Bulharska, ktorú spracoval v roku 1980. Týmto smerom sa upiera aj jeho ďalšia publikačná činnosť – vedecké štúdie, odborné state, populárno-vedecké články z dejín Balkánu, dejín Bulharska, dejiny Československa, dejiny Slovenska, dejiny Slovákov na Dolnej zemi v Bulharsku, dejiny reemigrácie Čechov a Slovákov po II. Svetovej vojne. Doc. Zelenák je spoluautorom viacerých učebníc, skript, učebných pomôcok z dejepisu, novších dejín a politológie. Významná je aj jeho práca ako editora 7 čísiel ročenky Spolku

Slovákov z Bulharska na Slovensku. V rámci jeho pôsobenia v Akadémii Policajného zboru bol zostavovateľom viacerých zborníkov z konferencií a seminárov organizovaných Katedrou spoločenskovedných disciplín A PZ.

Jubilant, vzhľadom na jeho bohaté vedecko-pedagogické, odborné a organizačné skúsenosti, bol členom viacerých významných akademických orgánov, 8 rokov bol členom Vedeckej rady Filozofickej fakulty UK, vo Vedeckej rade Akadémie Policajného zboru pracuje úspešne dlhodobo do súčasnosti. Je predsedom spoločnej odborovej komisie pre doktorandské štúdium pre vedný odbor 92-60-9 policajný manažment, sociológia, psychológia, etika.

Doc. Zelenák požíva dôveru vedecko-pedagogických zamestnancov aj študentov Akadémie Policajného zboru, a preto bol zvolený do funkcie predsedu akademického senátu, ktorú vykonával tri roky.

Čerstvý sedemdesiatnik nezaháľa ani vo svojom voľnom čase, pracuje vo výbore Spolku Slovákov z Bulharska na Slovensku, kde úspešne 16 rokov vykonával funkciu predsedu tohto výboru. Na jeho podnet sa krajania pravidelne stretávajú, vydávajú spoločné ročenky a usporadúvajú ďalšie prospešné akcie a udržiavajú dôležité historické momenty z ich života. Bol zvolený za predsedu výboru Združenia spolkov dolnozemsých Slovákov na Slovensku, kde sa stal iniciátorom založenia tohto združenia a mnohých aktivít tejto záujmovej organizácie. Dôkazom aktivít oboch týchto organizácií sú aj viaceré vystúpenia jubilanta v médiách najmä v Slovenskom rozhlase, Slovenskej televízii, TA3 alebo v Markíze.

Charakteristickým rysom jubilanta je optimizmus, radosť zo života a uplatňovanie jeho povestných troch ŽŽŽ – žiť život žitý. Pre svoje dobré vlastnosti a ochotu pomôcť – či už kolegom, alebo študentom – má veľa priateľov, s ktorými rád posedí a zaujímavo a pútavo rozpráva svoje príhody zo života. Napriek všetkému mu zostáva dosť času, aby sa mohol s potešením venovať svojej rodine, najmä svojim vnukom. Medzi jeho záľuby patrí štúdium odbornej literatúry a čítanie umeleckej beletrie, ale okrem ducha cvičí aj svoje telo, či už v posilňovni, alebo v záhrade.

Záverom by som chcel jubilantovi, dobre a mlado vyzerajúcemu sedemdesiatnikovi, docentovi Štefanovi Zelenákovi zaželať predovšetkým pevné zdravie, pretrvávajúcu radosť zo života, veľa šťastia, splnenie jeho plánov v súkromnom živote aj v odbornom pôsobení, pohodu v práci i v rodinnom živote a splnenie cieľov, ktoré ešte má do ďalších rokov života.

Anton Tallo